

ЗВУК ТИШІ

Як знайти натхнення у
вік інформації

МАЙК СМІТ

Досвід **Майка Сміта** у слуханні «Звуку тиші» надихнув його на публіцистичну та журналістську діяльність у міжнародній програмі «Ініціативи Заради Змін».

У 1970 р. він закінчив Лондонський Друкарський Коледж за фахом «Типографія та друкарський дизайн».

У продовж трьох років (1971-1974) Майк Сміт працював у видавництві тижневика Раджмохана Ганді в Індії.

Він побував в Індії 9 разів, готуючи репортажі про індустриальний розвиток країни.

У 1987 році Майк був одним із засновників журналу «Заради Змін» (for a change), який видавався у Лондоні.

На даний час він є вільним журналістом, який працює для «Ініціатив Заради Змін».

Майкл є автором книги «Beyond the Bottom Line» («Поза межею»), надрукований у видавництві «Industrial Pioneer».

Майк та його дружина Жан мешкають у Вімблдоні. У них двоє дітей.

ЗВУК ТИШІ

**Як знайти натхнення
у вік інформації**

*переклад з англійської: Гула Ігор
Кіс Роман
Колунаєв Олександр*

Caux Books

First published 2004 by Caux Books, Third printing 2006
Rue de Panorama, Case Postale 36, 1824 Caux, Switzerland,
Copyright © Michael Smith 2004, Designed by Hayden Russell,
Cover photo by Chloe Smith, Cartoons by Einar Engebretsen
Printed by: Impress Print Services, London, SW18, UK

Вік інформації змінив світ, скоротивши час та відстані. Зв'язок став фактично миттєвим. З допомогою ЗМІ ми стали живими свідками трагедій та надій цілого світу. Простим натисканням клавіші ми отримуємо необмежений доступ до величезної кількості інформації.

Ми обізнані з великими моральними, соціальними та етичними проблемами світу як ніяке інше покоління. Ця обізнаність веде до високої соціальної свідомості. Чи стали ми мудрішими? Ми досі бачимо разючу несправедливість між світом багатих та світом бідних, епідемії смертельних хвороб, небачену руйнацію навколишнього середовища та сімейних устоїв, расові та релігійні конфлікти, тероризм та війни.

Ми з легкістю опускаємо руки перед проблемами з якими стикається світ та усвідомлюємо свою неспроможність якимось чином вплинути на них, якщо тільки у нас немає важелів економічного та політичного впливу. І все ж у нас є більше можливостей та сил змінити світ аніж будь-коли.

Ми проводимо кампанії, лобіюємо, протестуємо, збираємо демонстрації, підтримуємо добродійність, тратимо свій час та сили на гідні справи. Ми відмовляємося від продуктів рабської праці. Ми купуємо товари чесного виробника. І ми вносимо нашу частку у порятунок навколишнього середовища. Усе це вартє наших затрат. Але всі наші добрі вчинки не дають нам великої мети у нашому житті. Для цього ми мусимо спинитися, відступити назад і охопити перспективу, задуматись у якому напрямку тече наше життя.

Ініціативи заради змін – це неформальна міжнародна спільнота людей, усіх віросповідань, які прагнуть змінити світ на краще змінюючи насамперед самих себе. Такі особисті зміни часто стають поворотними моментами у житті людини, а ідеї які у них виникли, дали початок багатьом проектам, над якими працює уся організація. Серед них –

- програма примирення - agenda for Reconciliation
 - Ініціативи Ко у бізнесі
 - Кампанія за чисту Африку
 - Творці миру (Миротворці)
 - Фермерський діалог
 - Фундації свободи
 - Надія у містах
 - Action for life – міжнародні курси
- Усі ці програми набули сили завдяки спільноті обдарованих та вольових людей.

«Ініціативи заради змін» діють на засадах, що зміни у собі не лише можливі, але є обов'язковою запорукою тривалих змін на краще у цілому суспільстві. Це є переконання та досвід мільйонів людей, незалежно від того чи вони є членами організації «Ініціативи заради змін» чи ні, але які твердо вирішили розпочати «процес змін» із самих себе.

Література:

- Hardwired to Connect, YMCA, Dartmouth Medical School and Institute of American Values, 2003
- Weaving the Web, Tim Berners-Lee, 1999
- The Power of Silence, Rosa Bellino, For A Change magazine, Aug/Sept 2002
- Anam Cara—spiritual wisdom from the Celtic World, John O'Donahue, 1998
- The Lexus and the Olive Tree, Thomas Friedman, 1999
- Frank Buchman: a life, Garth Lean, 1985
- Hope for Today, Peter Marsh and Hugh Elliott, 1995

Він ставить у приклад жінку, яка отримала Нобелівську премію миру за заборону протипіхотних мін. Вона активно використовувала електронну пошту для залучення нових членів у свою кампанію. Другий приклад – це акція «Ювілей – 2000», присвячена скасуванню міжнародних боргів, яка також залежала від мобілізації громадської думки.

Фрідман вказує на шість складових глобалізації:

1. фінанси та бізнес
2. політика
3. культура
4. безпека та оборона
5. технології
6. навколишнє середовище.

Сюди можна додати релігійну на духовну складову, які є невід’ємними для сучасного світу коли поруч співіснують різні релігійні традиції у великих містах. Фрідман підкреслює необхідність «глобалістів» - людей, здатних осягнути усю картину змін на світовій арені.

Франк Бухман також висловлював своє послання у глобальних термінах – «перелаштування» світу.

Для багатьох людей у цілому світі щоденний час для роздумів у тиші став порятунком, чимось подібним до плацдарму для активних дій на багато років. Він перетворився на дуже потрібне знаряддя у житті, яке здатне змінити кожну сферу нашого життя: стосунки у сім’ї, на роботі, відношення до грошей, взаємини з друзями, і, можливо, вибір супутника у житті. Він змінює життя на краще.

Як ми знаходимо свою мету?

Як ми живемо у вік гіперінформації? «Хвороба нашого віку – це не відсутність інформації, а відсутність змісту у цій інформації» - сказав французький журналіст Bernard Hargueritte. Ми потребуємо особливих знань для гармонійного співіснування як один з одним так і людства в цілому. Серед інформаційного безладу та хаосу у світі ми повинні навчитися розпізнавати та оцінювати цю інформацію.

ЯК ЗДОБУТИ ЦІ НАВИКИ?

Як знайти пріоритети та мету у житті? Як перевантажені роботою люди знаходять спокійний час для спілкування один з одним та відпочинку у бурхливому житті? Як безробітному знайти ціль та відчуття своєї необхідності?

Життєвий досвід нам необхідний так само як і професійний. Тим більше у наш час, коли страх від загрози тероризму повністю нас паралізує і коли пристрасті у нашому серці можуть бути питанням життя або смерті.

Технічні навики дають нам можливість користуватися інформацією та технологіями. Але вони не можуть нам сказати, що шкідливе, а що корисне. Одним із найважливіших навиків є вміння відшукати джерела духовних знань, які надихають наші серця та розум. Такі знання можуть виявитися більш важливими ніж інформація з Інтернету.

Який же зміст «духовного»? Це саме те, що надихає нашу душу, воно нематеріальне, невловиме. Поняття духовного пов’язане з нашим відчуттям задоволеності та щастя у житті. Для мільйонів віруючих у всьому світі «духовне» тісно пов’язане з душею – «місцем людської особистості, інтелекту, волі та емоції», як визначає один із словників.

Схоже, що наш мозок сконструйований природою для духовного досвіду. У недавньому дослідженні Дартмутської медичної школи у Нью-Гемпшері «Hardwired to connect» висловлюється думка, що людський мозок «біологічно сконструйований» до сприйняття інших людей та для духовної та моральної діяльності.

Кора лобних долей містить ділянки, що продукують трансцендентальні відчуття. Деякі люди пізнають ці відчуття вживаючи наркотики, інші – слухаючи музику. Однак, значно безпечнішими і поширенішими є молитва і медитація у тиші. Багато людей вірять, що таким чином можна з'єднатися з джерелом інформації, який є поза межами можливостей пересічного людського розуміння та інтелекту.

У травні 1956 р. Франк Бухман американський засновник духовного руху Моральне переозброєння (зараз – ініціативи заради змін) говорив про «духовну електроніку», яка охоплює цілий світ. Думка може народитися у чийсь голові у будь-яку мить, і ця думка може йти від самого Творця Духу.

У 1980 р. Тім Бернес-Лі розробив програмне забезпечення завдяки якому стала можливою нова глобальна Інтернет-мережа. Він назвав її «Запит» на зразок старої вікторіанської енциклопедії, яку він пам'ятав ще зі свого дитинства, - «Дізнатися про все». Його винахід, як писав журнал «Таймс» надихнув нас дізнаватися про все крізь століття і пізнати суть усього.

Джерело духовної інформації також надихає нас дізнаватися про все і всюди. Воно діє подібно радіохвилям, інформаційний духовний супершлях – всесвітня мережа етичних та духовних цінностей, до якої кожен з нас може під'єднатися і отримувати інформацію із найвіддаленіших куточків планети. Вона є дійсно всесвітньою. Але водночас вона існує в душі кожного з нас, у тиші наших сердець.

Така духовна інформація дає нам відчуття спокою і впевненості, відваги та натхнення, перспективи та мети у житті. Вона здатна пробудити нашу дремаючу совість, спонукати нас до вибачень за помилки минулого, звільнення від почуття образи та ненависті. Вона є чимось більшим аніж просто совість, яка постійно нагадує нам про добро та зло. Ця інформація здатна пробудити нашу совість та спонукати нас до таких вчинків як вибачення за минулі помилки, відмову від помсти, виправлення давніх гріхів.

Інтернет – підприємець Бела Гатвані, порівнює це із центральною нервовою системою людини, завдяки якій людський організм здатний функціонувати.

Прагнення до ідеалу – це не зухвальство чи пиха, а скоріше покора перед Вічністю. Ми шукаємо милість прощення та розуміння того, що у повній мірі усі ми порочні та грішні.

Але нам слід також усвідомити, що усе що ми даємо іншим, повертається до нас.

Ненависть легко породжує ненависть, а від любові народжується любов. Запускаючи щодня свій особистий «антивірус» ми позбуваємося самозакоханості, заради допомоги іншим у їхніх турботах.

По-третє, усі думки слід занотувати. Залишені без уваги вони легко будуть стерті з нашої пам'яті.

П'єр Альфонс Гатрі (1805-1872) писав: «Ви питаєте мене як ми можемо слухати Бога. Ось відповідь: ви записуйте». Древня китайська мудрість говорить: «Найслабше чорнило могутніше від найсильнішої пам'яті».

Нарешті ми можемо ділитися нашими думками із своїми найближчими друзями або духовними наставниками, і навіть з тими, хто, можливо, не погодиться з нами, перед тим як щось чинити, діяти проти них. Діючи відкрито, ми створюємо основу взаємодовіри. Ідеї, які приходять до когось можуть бути розвинуті іншими. Таким чином, одна особа здатна внести вирішальне натхнення для цілої спільноти. Врешті решт втілення такої ідеї в життя є актом віри. Отже, уся наша активність довкола такого часу є не лише особистою справою, але може мати наслідки для багатьох інших людей.

Томас Фрідман журналіст «Нью-Йорк Таймс», пише у своїй книзі «The Lexus and Olive Tree», що однією з особливостей глобалізації є наявність осіб із надзвичайною владою, які в змозі залучити інших для досягнення своїх цілей з допомогою інформаційних технологій.

Час тиші не дає результатів сам по собі. Іноді треба провести у роздумах досить багато часу (щонайменше пів години) щоб у наших серцях визріла несподівана думка, ідея. Роздуми у тиші мають ще одну велику перевагу. Вони примножують наш емоційний досвід: шире розуміння ставлення до інших та їх слів. І не стільки того що вони промовляють до нас, як справжньої суті їх слів, мови їх тіла, їх сподівань та тривоги, переживань, розчарувань, погляд їх очей. Ми відчуваємо їх справжні турботи та допомагаємо і підтримуємо їх.

Наступна умова для отримання духовної інформації – це наявність нашого особистого «антивірусу». Ми мусимо бути переконані, що інформація, яку нам повідомляє наш тихий внутрішній голос не спотворена нашими власними домислами та підозрами.

Моральні чесноти, такі як чесність, чистота, щирість та любов допомагають нам у цьому і діють подібно комп'ютерному захисту, який перевіряє вхідні повідомлення та пропускає лише ті, що надходять із чистих джерел.

Усі вищеназвані чесноти ніколи не зможуть вберегти нас від спокуси ненависті, жадоби чи іншого зла, але завдяки ним ми здатні перемогти ці спокуси. Вони допомагають нам здолати темні сторони нашої природи. Вони перешкоджають нам чинити зло і спонукають нас до добрих вчинків. Неймовірно, але особиста дисципліна є шляхом до особистої свободи. Ці чесноти також чудовим чином роблять нас рівними. Усі ми пливемо в одному човні: нам усім бракує ідеалу. Для багатьох моральні цінності стали чимось на подобі Північної Зірки – незмінного світила у всесвіті, який століттями вказував мореплавцям шлях.

Той, хто знайшов натхнення у Христі, подібно мені, вірить, що він прожив досконале життя. Усі релігійні традиції побудовані на прикладах життя їхніх народів.

Махатма Ганді говорив про «внутрішній голос» та потребу «зробити Господа своїм гуру». Буддисти обстоюють практику медитації та пустельництва. Для мусульман кожне слово Корану це заклик до покори Богу та миру серед людей та у їхніх душах. Іудеї та християни знаходять Господа у «тихому внутрішньому голосі».

Такий досвід пошуку духовної інформації є спільним для людей багатьох релігійних традицій та може бути однаково цінним для віруючих та агностиків. У цій духовній сфері не існує поділу на тих хто має доступ до інформації та тих кому він недоступний. Духовна інформація доступна кожному і всюди, не зважаючи на статки, походження та соціальний статус.

Мрія Тіма Бернес-Лі про всесвітню мережу, яку він описує у своїй книзі «Сплітаючи павутину», полягає в тому, що вона буде наймогутнішим засобом співпраці між людьми. «Я завжди уявляв інформаційний простір як такий, коли кожен має можливість для швидкого негайного та інтуїтивного доступу, і не лише для пошуків, але і для творчості. Духовна інформація надихає нас до творчої діяльності.

ЯК НАМ ЗНАЙТИ НАШ ДУХОВНИЙ ШЛЯХ – ЯК ЗНАЙТИ ВОРОТА У ДУХОВНИЙ СВІТ?

Багато людей у всьому світі щодня практикують «час для інформації» або «тихий час», щоб якнайшвидше досягти джерел духовного та етичного натхнення. Віддаючись роздумам у цілковитій тиші ми здатні досягти тих джерел у будь-який час дня і ночі та отримати послання від нашого всеосяжного духовного провайдера.

Що ми можемо очікувати, створивши особистий «час для інформації». Спершу ми не помітимо нічого особливого, хіба що глибше відчуття тиші та спокою, возвеличене сприйняття реальності. У когось можуть з'явитися дуже особливі думки про те, як досягти поставлену мету, перед ким вибачитись за образи, про людину, що потребує турботи, перед ким покаятись за гріхи, з ким покращити стосунки.

А деякі можуть прийти до висновків, які змінять увесь їх життєвий шлях. Віруючі переконані, що ці думки їм посилає Господь, торкаючись наших душ, спонукаючи їх до змін, вказуючи подальший шлях, впорядковуючи полочки нашого розуму, вивільнюючи нас від помилок минулого та ставлячи нові завдання у житті.

І якими б не були наші релігійні переконання, духовна інформація та занурення у свій внутрішній світ відкривають перед нами мету у житті, наш життєвий шлях, яка при нашому бажанні та наполегливості може перевершити найсміливіші мрії.

Я, наприклад, ніколи не уявляв собі, що стану редактором міжнародного журналу і працюватиму декілька років в Індії.

Ерік Андрен, який очолює навчальну програму для молодих людей із східної Європи про цінності демократії, провадить іншу аналогію. Він називає цей час часом пошуків та удосконалень, роздумів та рішень.

ЗА ЯКИХ УМОВ МИ ОТРИМУЄМО ДУХОВНУ

ІНФОРМАЦІЮ?

КОЛИ МИ МОЖЕМО ТРАКТИКУВАТИ ЧАС ПОШУКІВ ТА ВДОСКОНАЛЕНЬ?

Перш за все нам потрібна тиша. Вона повинна стати нашим другом. Італійська поетеса Роза Белліно писала: « Тиша очищує каламутні води нашого розуму. Тиша – це лоно, це простір де людина відчуває гармонію і ритм».

Тиша – це внутрішній промінь, який освітлює нам дорогу у глибини нашої душі, де панує спокій, де, забувши про все, ми стаємо дітьми і входимо у царство Боже.

Джон О'Донох'ю у своєму бестселері «Анам Кара – духовна мудрість кельтського світу» порівнював тишу з божественним пророцтвом. «Тиша – великий друг душі. Ви маєте знайти для неї місце, щоб вона почала працювати для вас. Якщо ви вірите і бажаєте знайти для себе самотність, то усе, що ви прагнете дізнатись відкриється для вас».

Махатма Ганді писав, що тиша «була для нього як фізичною так і духовною необхідністю. У тиші душа знаходить свій шлях у яснішому світлі, і все оманливе та невловиме стає кришталевим чистим».

«У тиші, у тиші чарівний дар нам дається, і Господь шле у людські серця з небес благословення» - співається у відомій пісні. Який час є найкращим для роздумів у тиші? Це можна робити коли завгодно. Хтось знаходить час у кінці дня, підводячи підсумки попередніх подій. У деяких країнах люди певних духовних традицій проводять час разом для спільних медитацій. Інші надають перевагу самотності.

Багато обирають час для роздумів у ранкові хвилини. Музиканти налаштовують свої інструменти перед концертом, а не після того як він уже відбувся. Отож і ми можемо налаштувати наші думки та серце перед тим як на нас навалиться турботи дня. Для мене це є обов'язковим щоденним заняттям ось уже 40 років. Цей ранішній ранковий час молитви «час милосердя» може допомогти нам знайти мету, здобути перспективу, покращити результати своєї праці. Загалом це шлях до суті прийдешнього дня, перед тим поки цей день не здолав нас.

Цей час молитви може вказати нам керунок до моменту істини, до внутрішнього натхнення для нас, для інших, для світу в якому ми живемо у ситуаціях, які постають перед нами.

У цей час ми можемо вирішити нескінченний ланцюжок справ, які треба зробити та зосередитись на великих завданнях, які чекають свого вирішення. Особливу допомогу може принести читання нашої духовної спадщини. Але дехто вороже сприймає повну тишу. Набагато легше заглушити проблему голосною музикою або постійною активністю. Однак проводячи час у роздумах ми відкриваємо для себе шлях до істинного зцілення та прощення, надій та впевненості.

